

Arviointikertomus vuodelta 2022

Hyvinvointialueen aluevaltuustolle

Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus vuodelta 2022	1
2 Tarkastuslautakunta	2
2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano.....	2
2.2 Arviointityö.....	3
2.3 Tilintarkastus	3
2.4 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta.....	3
3 Valmistelun arviointi	4
3.1 Hyvinvointialueen valmistelu.....	4
3.1.1 Valmistelutyö jaostoittain.....	5
3.1.2 Hyvinvointialuestrategian valmistelu	7
3.2 Talous ja tilinpäätös.....	8
3.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	8
4 Yhteenveto ja johtopäätökset	9

2 Tarkastuslautakunta

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on suoraan aluevaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävistä on säädetty hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
- arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet.
- arvioida, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- tarpeen mukaan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta.
- lautakunta huolehtii hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- lautakunta valvoo, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi.
- lautakunnan tehtävänä on valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.

Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida vuoden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Aluevaltuusto nimesi 8.3.2022 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi vuosille 2022–2025. Aluevaltuusto valitsi tarkastuslautakuntaan toimikautensa ajaksi 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä valitsi yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Tarkastuslautakunta 8.3.2022 – 31.12.2022

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja Silja Metsola
Varapj. Jaakko Jalonen (08.03.2022-24.1.2023)
Varapj. Anna-Mari Eloranta (25.1.2023-5.6.2023)
Varapj. Johanna Aaltonen (6.6.2023 lähtien)
Hannu Ollikainen
Petra Paakkanen
Johan Söderberg
Ari Oksanen
Tiina Sinkkonen
Marko Piirainen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kari Jahnsson
Tero Aaltonen
Tero Aaltonen
Tero Aaltonen
Martin Segerstråle
Malin Havila
Björn Sundqvist
Hannele Luukkainen
Pirkko Parjanen
Mikko Valtonen

Timo Raivio
Ilkka Sillanpää
Sonja Hällfors
Johanna Knoop
Eila Kohonen (8.3.2022-28.2.2023)
Minna Tirkkonen (1.3.2023 lähtien)

Harri Lehtonen
Kari Pauloaho
Lenita Niemelä
Sandra Riipi
Auli Lehto-Tähtinen
Auli Lehto-Tähtinen

2.2 Arviointityö

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida vuosittain ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022.

Aluevaltuusto asetti tilikaudelle 2022 seuraavia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita:

- Palvelutuotannon sujuvuus ja turvallinen siirtyminen
- Hyvinvointialueen strategian muodostaminen

Vuoden 2022 arvioinnin kohteena ovat olleet valmistelutyö ja päätöksenteko sekä tilinpäätös.

Valmistelutoimielimen toiminta alkoi 1.7.2021 ja päättyi 1.3.2022 kun aluevaltuusto aloitti toimintansa 1.3.2022. Aluevaltuusto nimesi tarkastuslautakunnan 8.3.2022 pidetyssä kokouksessa, Tarkastuslautakunta on kokoontunut yhden kerran vuoden 2022 aikana.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain aluevaltuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa.

2.3 Tilintarkastus

Aluevaltuusto päätti valita 14.6.2022 tilintarkastajaksi KPMG Oy:n tilikaudelle 2022. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Mikko Luoma.

2.4 Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hyvinvointialueesta annetun lain mukaan valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi. Hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee aluehallituksen jäseniä, aluevaltuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, hyvinvointialuejohtajaa sekä aluehallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset. Sidonnaisuusilmoitukset on lähetetty luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Tarkastuslautakunta ei ole käsitellyt vuoden 2022 aikana sidonnaisuusilmoituksia. Tarkastuslautakunta on käsitellyt ja päättänyt saattaa aluevaltuustolle tiedoksi saadut

sidonnaisuusilmoitukset 10.5.2023. Tarkastuslautakunta on kehottanut ilmoitusvelvollisia, joilta ilmoitus puuttuu, tekemään sidonnaisuusilmoituksen viivytystä. Sidonnaisuusrekisterin tiedot on julkaistu hyvinvointialueen verkkosivuilla.

3 Valmistelun arviointi

3.1 Hyvinvointialueen valmistelu

Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön 23.6.2021. Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta astui voimaan 1.7.2021. Laki hyvinvointialueesta tuli voimaan 1. päivänä heinäkuuta 2021, jolloin hyvinvointialueet perustettiin. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on yksi 21:stä hyvinvointialueesta, joka kattaa seitsemän kuntaa: Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Porvoo, Pukkila ja Sipoo. Kuntayhtymät Eteva ja Kärkulla ovat fuusioitu hyvinvointialueeseen 31.12.2022.

Vuosina 2021–2022 hyvinvointialue ei ole tuottanut palveluita, vaan se on hoitanut valmistelua ja rakentanut organisaatiota. Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on vastannut palveluiden järjestämisestä 1.1.2023 alkaen.

Väliaikainen valmistelutoimielin kokoontui vuoden 2022 aikana seitsemän kertaa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta on määritelty voimaantulolain 10 §:ssä.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan käynnistymistä valmisteltiin jaostoissa, joita oli kaikkiaan kahdeksan kappaletta.

Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) johti hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käytti sitä koskevaa päätösvaltaa aluevaltuuston toimikauden alkamiseen asti. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022 ja aluevaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 8.3.2022. Aluevaltuusto kokoontui vuoden 2022 aikana yhdeksän kertaa.

Vakinainen uudistusta valmisteleva henkilöstö vuoden 2022 osalta oli lukumäärältään hyvin vähäinen. Resurssointi vaikuttaa jälkikäteen katsottuna riittämättömältä. Palveluiden siirtyminen vaikuttaa saaneen suhteellisesti vähemmän huomiota sen painoarvoon ja merkittävyyteen nähden.

Jaostojen välinen koordinaatio vaikuttaa olleen hyvin puutteellista jaostojen puheenjohtajien säännöllisistä palaverista huolimatta. Jaostojen työ oli hyvin eri tahtista suhteessa toteutettavaan tiekarttaan. Jaostojen vastuualueiden laajuudet vaihtelivat suuresti. Osalta jaostoja oleelliset tulokset lykkääntyivät vuodelle 2023.

Uuden hallituksen toiminnan käynnistyminen, talouden sopeuttamistoimenpiteet ja maailman tilanne aiheuttavat lisäpaineita selvittää hyvän hallintotavan vaatimuksista ja lain edellyttämistä velvollisuuksista.

Investoinnit eivät kuuluneet valmistelutoimintaan, ja niitä ei ole syytäkään aloittaa ennen huolellista tarpeen arviointia yhdessä laadittavan palveluverkkosuunnitelman kanssa.

3.1.1 Valmistelutyö jaostoittain

HR-jaosto

Oli hienoa, että tulevalle henkilöstölle oli kuukausittaisia infotilaisuuksia, ja aivan loppuvuodesta useamminkin. Myös aloitetut viikoittaiset esihenkilöiden keskustelutilaisuudet, joissa oli mahdollisuus esittää alueen viranhaltijalle kysymyksiä, olivat aiheellisia ja hyödyllisiä.

Henkilöstöpakoa ennen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle ei havaittu. Täyttämättömien virkojen suuri määrä oli tiedossa kuntien olemassa olevissa ja tarpeellisissa viroissa, mutta se tieto ei vaikuta johtaneen mihinkään toimenpiteisiin vuoden 2022 aikana.

Valmistautuminen työntekijöiden siirtoon oli tietyiltä aivan oleellisilta osin puutteellista tai riittämätöntä; erityisesti siirtyvien työntekijöiden uusia esimiessuhteita tai työtiloja ei ollut joissain tapauksissa tiedossa ennen vuodenvaihdetta.

- Suosittelemme hyvinvointialueen johtoa kiinnittämään huomiota henkilöstön pito- ja vetovoimaan alalle, johtamiseen, työvuorosuunnitteluun sekä työskentelyn joustavuuteen ja itseohjautuvuuteen.

Henkilöstötyytyväisyyskyselyjä ei ole tehty valmistelun aikana. Hyvinvointialueella on tarkoitus toteuttaa kysely, kun se on ajallisesti järkevää ja kun tarvittaviin kehityskohteisiin pystytään vastaamaan.

Kehityshankkeet

Toimintakertomuksesta ei selviä, mitkä luetellut hankkeet on perustettu nimenomaan hyvinvointialueen tarpeisiin, ja mitkä ovat mahdollisesti kunnilta siirtyneitä. On sinänsä hyvä, että hanketyötä on voitu viedä eteenpäin vuoden 2022 aikana. Toimintakertomuksesta puuttuu erityisesti kokonaiskuva hyvinvointialueen käynnissä olevista tai jatkuvista kehityshankkeista.

Hyvinvointialueen hanketyön tuloksia on viety Innokylä-palveluun (<https://innokyla.fi>), sieltä löytyy tuloksia seuraavia aiheita koskevista hankkeista: Kotikuntoutus, Omaishoito, Päihteet raskauden aikana, HUS eKonsultaatio, Diabetes digipalveluissa ja RRP1, joka sisälsi useita erillisiä selvityksiä.

- Suosittelemme aluehallitusta kuvaamaan tulevissa toimintakertomuksissa hankkeiden kokonaistilanteen mukaan lukien vuoden aikana aloitetut uudet hankkeet, käynnissä olevat hankkeet sekä päättyneet hankkeet ja niiden päätulokset.

Hallinto-, talous-, toimitilat ja tukipalvelut –jaosto

Tärkeimmät hallintoa ohjaavat tuotokset olivat hallintosääntö, konserniohje ja hankintaohje. Johtavien virkojen rekrytointi aluejohtajan valinnan jälkeen vaikuttaa edenneen hitaasti, koska valitut johtajat aloittivat työssä joulukuun aikana ja tietyiltä osin vasta vuonna 2023.

Talousarvion laadinta ja sopimusten siirto olivat priorisoitu korkealle talouden osalta ja niissä onnistuttiin. Pankkipalveluiden kilpailutus oli merkittävää panostusta vaatinut urakka.

Talusasiantuntijoiden suuri vaihtuvuus ja osa-aikainen työpanos vuonna 2022 johtivat kaventuneeseen talousosaamiseen valmisteluelimissä.

- Suosittelemme aluehallitusta kiinnittämään huomiota talousosaamisen ja -asiantuntijuuden riittävään laajuuteen.

Viestintä ja osallisuus –jaosto

Viestintä on ollut monikanavaista. Alueen asukkaat ovat saaneet tiedotelehden postijakeluna, nettisivustot on perustettu oleellisin sisällöin ja aihetta koskeviin lehtikirjoituksiin on vastattu hyvinvointialueen viranomaisten puolesta. Tiedottaminen tukeutui kuitenkin useilta osin kuntien organisaatioihin. Tarkastuslautakunta pitää viestintää keskeisenä osana hyvinvointialueen toimintaa.

- Suosittelemme aluehallitusta kiinnittämään erityistä huomiota viestintään ja varmistamaan resurssien riittävyyden sekä asiakas- ja sidosryhmäviestinnän osalta.

Toiminnan käynnistymisen jälkeen viestinnän onnistumista tulisi tutkia. Muutosviestinnässä kaikkien mukana pitäminen on tärkeää, eikä työ ole vielä ohitse. Uuden organisaation ja työkuultuurin rakentaminen kestää useita vuosia.

- Suosittelemme toteuttamaan asiakastytyväisyystutkimuksen, jossa selvitetään, kuinka viestintä on tavoittanut asiakkaat ja miten henkilöstö on kokenut sisäisen viestinnän.

Yhdyspinnat-jaosto

Toimintakertomuksesta puuttuu kuvaus kolmannen sektorin yhteistyön valmistelusta, lukuun ottamatta kumppanuuspöytämallin valmistelua. Tämän yhteistyön valmistelu vaikuttaa olleen hidasta, sillä kumppanuuspöytämalli on tuotu kehitys- ja yhteistyölautakunnalle päätöksentekoon vasta keväällä 2023. Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaan kolmannen sektorin sopimuksia ei monissa tapauksissa siirretty hyvinvointialueen palvelukokonaisuuteen ja monet olemassa olleet yhteistyösopimukset jäivät uusimatta.

Hyvinvointialueiden, kuntien ja kolmannen sektorin yhdyspintojen ja yhteistyön jatkuvaan kehittämiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota. Riskinä on, että syntyy sellaisia katvealueita esimerkiksi asiakkuuksien, tilojen tai avustusten osalta, joilla on negatiivinen vaikutus alueen palveluihin.

- Suosittelemme aluehallitusta selvittämään, oliko kolmannen sektorin sopimusten uusimatta jättämisen vaikutuksia arvioitu.
- Suosittelemme hyvinvointialueen johtoa kiinnittämään huomiota kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyöhön ja keskinäiseen kommunikointiin varsinkin hyte-palveluiden osalta.

Lautakuntien kokoukset aloitettiin vasta keväällä 2023, sillä lautakunnilta puuttuivat esittelijät. Lisäksi valmistelua työllisti pandemiasta johtuvat erikoisjärjestelyt.

ICT-jaosto

Asianhallinta- ja kokousjärjestelmää koskenut hankintapäätös tehtiin jo keväällä 2022, mutta sen käyttöönotto vei noin vuoden. Tämä aiheutti monenlaisia haasteita ja myös varsinaisia ongelmia mm. siinä, että valmiudet aloittaa lautakuntien toimintaa syksyn 2022 aikana olivat hyvin puutteelliset.

- Suosittelemme aluehallitusta selvittämään, oliko asianhallintajärjestelmän käyttöönoton valmisteluun ja suunnitteluun panostettu riittävästi ja valittua toimittajaa sitoutettu toivottuun aikatauluun.

Potilas- ja tietojärjestelmien osalta tulee olemaan haasteita vielä useampana vuonna, ennen kuin järjestelmät saadaan harmonisoitua.

3.1.2 Hyvinvointialuestrategian valmistelu

Hyvinvointialueen yksi tärkeimmistä tehtävistä oli vuonna 2022 strategian valmistelu ja siitä päättäminen.

Hyvinvointialueen strategiaa valmisteltiin yhteistyössä henkilöstön, luottamushenkilöiden, asukkaiden ja muiden sidosryhmien välisenä vuoropuheluna.

Hyvinvointialueen strategian suunnittelun pohjaksi järjestettiin tammi – helmikuussa 2022 alueen asukkaille ja muille sidosryhmille verkkodialogi, josta tiedotettiin ja jota markkinoitiin muun muassa sosiaalisessa mediassa. Hyvinvointialueiden tiekartan mukainen osallistamisen kehittäminen ja osallisuussuunnitelman laatiminen kuuluivat tiedotusjaoston tehtäviin yhdessä yhdyspinnatjaoston kanssa. Tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista tuettiin media- ja verkkoviestinnän avulla.

Strategian tekemiseen käytettiin paljon aikaa. Strategiaa työstettiin seminaareissa luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyönä sekä hallintosäännön ja strategian poliittisen ohjausryhmän kokouksissa. Aluevaltuusto piti kolme strategiaseminaaria. Ensimmäinen valtuustoseminaari pidettiin 8.4. Yhteistyökumppanina toimi FCG.

Tavoite oli viedä strategia aluevaltuuston päätettäväksi lokakuussa. Aluevaltuusto hyväksyi strategian 1.11.2022. Kuluvana ja tulevana vuosina on edessä laaditun strategian tarkentaminen ja polkujen hakeminen määriteltyjä tavoitteita kohti.

Tavoitteena on ensimmäisessä vaiheessa koota hyvinvointialuestrategiaan alueen pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden alueen taloudelliset reunaehdot. Tämän jälkeen suunniteltavaksi tulee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia, joka määrittelee, miten palvelut toteutetaan hyvinvointialueella. Pelastustoimen osalta vastaava dokumentti on palvelutasopäätös.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palvelustrategia ja palvelutasopäätös eivät ole vielä valmistuneet.

Henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja tyytyväisyys ovat tärkeitä perusasioita toimivan palvelutason ylläpitämisessä hyvinvointialueella. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen,

että organisaatio on jo syksyllä 2022 luonut henkilöstöstrategian osallistaen työntekijöiden edustajia ja tulevia työntekijöitä.

Henkilöstöstrategian valmistelua varten muodostettiin työryhmä. Strategian valmistelussa oli mukana käytännön asiantuntemusta eri ammattialoilta, henkilöstöryhmiltä ja organisaation portailta. Työryhmän jäseninä olivat HR- sekä johtaminen ja osaaminen jaoston jäsenet sekä henkilöstön edustajat ja työsuojeluvaltuutetut luovuttavilta työnantajilta. Jäsenet edustivat henkilöstöhallinnon ja työsuojelun asiantuntemusta, johtoa, päälliköitä, esihenkilöitä ja työntekijöitä. Työryhmän lisäksi valmistelussa yksilö haastateltiin luovuttavien organisaatioiden työntekijöitä eri ammattiryhmistä. Kantavina teemoina haastatteluissa olivat työn merkityksellisyys ja hyvinvointialueen arvojen näkyminen käytännössä. Yhteistyökumppanina strategian valmistelussa toimi Fambition Consulting Oy.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen, että hyvinvointialueelle on valmistunut hyvä hyvinvointialuestrategia sekä henkilöstöstrategia. Myönteistä myös on se, että strategiatyössä on vahvasti panostettu osallisuuteen.

- Suosittelemme, että strategiat ovat helposti löydettävissä hyvinvointialueen internetsivuilta.

3.2 Talous ja tilinpäätös

Hyvinvointialueen talous oli vuonna 2022 pienimuotoisempaa kuin se tulevaisuudessa tulee olemaan. Toimintatuotot muodostuivat yksinomaan valtion avustuksista, joilla katettiin valmisteluajainen toiminta. Investoinnit olivat pienimuotoisia ja vain välttämättömimmät investoinnit luovuttavien organisaatioiden taholta tehtiin. 81% kuluista liittyi palvelujen ostoihin, 15% henkilöstökuluihin, 3% avustuksiin ja loput muihin toimintakuluihin, kuten toimitilavuokriin. Tulot ja kulut ovat linjassa.

Aluevaltuusto on päättänyt 13.12.2022 hyväksyä vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2025. Hyvinvointialueen rahoitukseen liittyy tulevaisuudessa epävarmuutta, kun alueen talous tulee sopeuttamaan valtion rahoitukseen. Talouden ollessa tiukka on erityisen tärkeää, että varoja käytetään tehokkaasti myös hallinnossa ja päätöksenteossa.

- Tarkastuslautakunta suosittelee, että päätöksenteossa toimielinten kokoukset järjestetään kustannustehokkaasti siten, että ne ovat sisällöltään kattavampia. Myös palkkioiden maksuprosessi ja sen oikeellisuus tulee varmistaa aiempaa paremmin.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 8 §:n mukaan osapuolten sopima organisaatio vastaa valmistelutoimielimen toiminnan ja henkilöstön edellyttämistä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutehtävistä sekä vuoden 2021 ja 2022 talousarvion valmistelusta. Voimaannanolain 10 § 26-kohdan mukaan väliaikainen valmistelutoimielin päättää hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 talousarviosta. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvion valmistelua käsiteltiin useissa väliaikaisen valmistelutoimielimen kokouksissa ja talousarvio vuodelle 2022 hyväksyttiin 30.12.2021. Tilikauden 2022 talousarvio toteutui pääosin suunnitellusti. Tilikauden 2022 tulos on 0 euroa talousarvion mukaisesti.

3.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Arviointikertomuksessa tarkastellaan hyvinvointialueen riskienhallintaa ja sen tehokkuutta liittyen tavoitteiden saavuttamiseen. Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että riskienhallinta on hyvin hallittua hyvinvointialueella.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista on päätetty muun muassa hallintosäännössä sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Tilikauden aikainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on ollut valmisteluvaihe huomioon ottaen tyyppillistä. Riskienhallinta on keskittynyt valmisteluvaiheen riskien hallintaan. Valmisteluorganisaatio on luonut ohjeistuksia ja prosesseja, jotka ovat osa hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Hyvinvointialueen sisäiset menettely- ja toimintatavat, ohjeistukset sekä valvonta- ja riskienhallintaprosessit ovat osittain vielä muodostumatta.

Hyvinvointialueella on selkeät ja hyväksytyt ohjeistukset riskienhallinnan toteuttamiseksi. Aluevaltuusto päätti 1.11.2022 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen laatu- ja omavalvontaohjelmaa laaditaan ja sen odotetaan valmistuvan kesän 2023 aikana. Omavalvonta kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen.

Tarkastuslautakunta haluaa korostaa raportoinnin merkitystä riskienhallinnassa.

- Suositellaan, että aluehallitus ottaa käyttöön useampia raportteja riskienhallinnasta, jotta johdolla on säännöllisesti ajantasaista tietoa riskienhallinnan tilasta, tunnistetuista riskeistä ja riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Näin voidaan varmistaa, että päätöksenteko perustuu kattavaan ja ajantasaiseen riskitietoon.

Tilintarkastuksessa on tullut esiin, että valmisteluvaiheessa ostolaskujen hyväksymisrutiinit ovat olleet vaihtelevat ja kaikista ostolaskuista ei ole saatu hyväksyntätietoja. Ostolaskujen hyväksymisrutiineihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota, jotta kaikki ostolaskut tulevat hyväksytyksi ohjeistuksen mukaisesti. Tarkastuslautakunta huomauttaa, että kaikki muistiotositteet tulee hyväksyä jatkossa.

4 Yhteenveto ja johtopäätökset

Hyvinvointialueet perustettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannpanoa koskevalla lailla. Laki tuli voimaan 1.7.2021. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutoimielimen työ käynnistyi syyskuussa 2021. Ensimmäiset hyvinvointialuevaalit pidettiin alkuvuodesta 2022 ja aluevaltuusto aloitti toimintansa 1.3.2022. Vuosi 2022 oli hyvinvointialueen toinen toimintavuosi. Vuoden painopiste on ollut toiminnan valmistelussa, johtamisjärjestelmän sekä toimintaympäristön rakentamisessa sekä järjestämisvastuun siirtämisessä. Siirtymävaiheen vakavimmat riskit on vältetty ja palvelutuotannon jatkuvuus on saatu turvattua.

Tarkastuslautakunta katsoo, että palvelutuotannon siirtymä on teknisesti onnistunut. On kuitenkin viitteitä siitä, että palvelutaso ei ole siirtynyt riittävälle tasolle. Tarkastuslautakunta suosittelee hyvinvointialueen kiinnittävän huomiota palvelutason nostamiseen.

Tarkastuslautakunta suosittelee aluehallitusta pohtimaan seuraavia konkreettisia toimintaa parantavia toimenpiteitä:

- Suosittelemme, että hyvinvointialueella arvioidaan nykyisten toimintamallien ja järjestelmien riittävyttä ja toimivuutta, verrattuna tavoiteltavaan tilanteeseen. Tähän analyysiin olisi liitettävä riskiarviot sekä laadittava priorisoitu korjaamisjärjestys, jossa huomioidaan korjaustoimenpiteiden vaatima kesto ja kustannukset. Analyysiä tulisi päivittää vähintään vuosittain siihen liittyvine riskiarviointeineen.
- Hyvinvointialueella ryhdytään toteuttamaan säännöllisiä henkilöstön ja asiakkaiden tyytyväisyyskyselyjä, järjestään toimivat palaute- ja kehitysehdotuskanavat molemmille ryhmille sekä huolehditaan käyttöön otetun ilmoituskanavan toimivuudesta ja kaikkien kanavien asianmukaiseen käyttöön kannustetaan.

Näillä yllä mainituilla työkaluilla voidaan ohjata toiminnan kehitystä määrätietoisesti ja pitää toiminnan oikean suuntaisena. Toimenpiteiden avulla tiedostetaan suurimmat toiminnalliset haasteet ja niiden korjaamiseksi toteutetaan suunnitelmallisia ja priorisoituja kehitystoimenpiteitä, joiden vaikuttavuutta myös voidaan arvioida ja seurata.

Porvoossa 11. kesäkuuta 2023

Silja Metsola
Puheenjohtaja

Johanna Aaltonen
Varapuheenjohtaja

Hannu Ollikainen
Jäsen

Petra Paakkanen
Jäsen

Johan Söderberg
Jäsen

Ari Oksanen
Jäsen

Tiina Sinkkonen
Jäsen

Marko Piirainen
Jäsen

Harri Lehtonen
Varajäsen

Ilkka Sillanpää
Jäsen

Sonja Hällfors
Jäsen

Sandra Riipi
Varajäsen

Minna Tirkkonen
Jäsen